

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора економічних наук, професора
ЯСТРЕМСЬКОЇ ОЛЕНИ МИКОЛАЇВНИ**
на дисертаційну роботу **НОВАКІВСЬКОГО ІГОРЯ ІВАНОВИЧА**
**«СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ»,**

**представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)**

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЇ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ, ПЛАНАМИ, ТЕМАМИ

У період тривалих трансформаційних перетворень вітчизняної економіки, глобалізаційних процесів та посилення конкурентної боротьби значна частина вітчизняних підприємств опинилась у кризовому стані, демонструючи значне відставання в сфері організації динамічної взаємодії порівняно з розвинутими країнами. Сучасні суперечливі, неоднозначні та вкрай складні умови функціонування, що характеризуються інтенсивною динамікою, невизначеністю та водночас недостатньою прогнозованістю змін, вельми ускладнюють становище вітчизняних промислових підприємств. Одним із напрямів покращання цієї ситуації є удосконалення процесів прийняття рішень, що здатні забезпечувати ефективне функціонування підприємства у складних динамічних умовах під впливом хаотичних масових флуктуацій. Інтенсифікація науково-технічного прогресу в сфері управлінських інформаційних технологій зумовила необхідність модернізації систем управління підприємства. У розвинених країнах цей процес проходить надзвичайно інтенсивно, в основному завдяки використанню комунікаційних та інтелектуальних технологій, які застосовуються для удосконалення взаємодії як всередині підприємства, тобто між підрозділами, так і між різними підприємствами. Цей досвід доцільно використовувати і підприємствам в Україні, проте недостатній рівень розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад формування системи управління підприємства в умовах становлення інформаційного суспільства, зумовлює актуальність тематики дисертаційної роботи Новаківського І.І.

Актуальність теми даного дисертаційного дослідження підтверджується його зв'язком з пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, визначеними Верховною Радою України, за якими за участю автора та у відповідності з планами наукових досліджень Національного університету «Львівська політехніка» виконано науково-дослідні теми: «Удосконалення управління інноваційними та інвестиційними процесами на підприємствах України» (номер державної реєстрації 0103U001337), за якою розроблено пропозиції щодо удосконалення організаційно-економічного механізму управління інноваційно-інвестиційним розвитком; «Формування інноваційного потенціалу управління організацією в сучасних умовах» (номер державної реєстрації 0105U000604), у відповідності з якою розвинуто інформаційну складову системи управління на підприємствах України та методичні підходи до інноваційних трансформацій організаційно-виробничих структур; «Проблеми активізації інтеграційних процесів на промислових підприємствах України в ринкових умовах господарювання» (номер державної реєстрації 0107U001106), за якою досліджено транснаціональні інтеграційні процеси у виробництві та їх організаційні форми в умовах глобалізації; «Управління інноваційними процесами підприємств у ланцюгах вартості» (номер державної реєстрації 0110U001094), за якою розроблено метод оцінювання ефективності управління інноваційними процесами підприємств у ланцюгах вартості.

Також результати дисертації використано при проведенні досліджень за науково-дослідними темами кафедри менеджменту організацій Національного університету «Львівська політехніка»: «Організаційно-економічне забезпечення синергізму інноваційних процесів у ланцюгах вартості» (номер державної реєстрації 0113U005297), де автором розвинуто підхід щодо застосування штучного інтелекту для управління інноваційними процесами у ланцюгах вартості; «Організаційно-економічні механізми в системі управління підприємством» (номер державної реєстрації 0113U005300), де автор дослідив трансформаційні перетворення організаційно-економічних механізмів, а також довів зростання ролі ІТ-галузі як каталізатора інноваційних змін у промислових підприємствах.

Таким чином, доцільно зробити висновок про те, що тема дисертації є актуальною і виконана у відповідності з нагальними потребами промислових підприємств щодо вирішення проблеми розроблення й удосконалення теоретико-методологічного, методичного забезпечення та практичних рекомендацій з формування і розвитку систем управління суб'єктів управління промисловості в інформаційному суспільстві.

СТУПІНЬ ОБҐРУНТОВАНOSTІ ТА ДОСТОВІРНOSTІ НАУКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ, ВИСНОВКІВ І РЕКОМЕНДАЦІЙ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Ознайомлення зі змістовим наповненням дисертації, автореферату та публікацій автора дає змогу зробити висновок про те, що наукові положення, висновки й рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, характеризуються належним рівнем обґрунтованості та достовірності.

Це аргументовано підтверджується глибоким і критичним аналізуванням фундаментальних наукових праць з проблем формування системи управління підприємства в умовах інформаційного суспільства, зокрема таких її організаційних структур, як організаційна структура управління, виробнича управлінська структура, структура центрів відповідальності, структурної оболонки бізнесу та інформаційної інфраструктури.

Обґрунтованість результатів дослідження підтверджується використанням в роботі широкого спектру загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, що є адекватними предмету й об'єкту дослідження, таких як метод ранжування, прогнозування, аналізу та синтезу, логіко-семантичного аналізу, морфологічного аналізу, статистичного обстеження, кореляційно-регресійного аналізу, нечітко-логічного моделювання, структурно-логічного моделювання сіткових графів, фрактального аналізу та ін.

Достовірність та об'єктивність результатів дослідження підтверджується використанням значного масиву офіційного статистичного матеріалу щодо тенденцій застосування сучасних інформаційних технологій в системі менеджменту.

Успішна апробація теоретико-прикладних розробок на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, їх дискусійне обговорення за результатами виступів на наукових семінарах кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка», а також результативне впровадження авторських розробок у діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання є підґрунтям достовірності й обґрунтованості отриманих результатів та пропозицій наукової новизни.

Отже аналіз дисертаційної роботи, розроблених і представлених у ній теоретичних положень, методичного забезпечення і практичних рекомендацій дозволяє зробити висновок про відповідності ступеня їх обґрунтованості і достовірності встановленим вимогам.

Одержані результати дисертаційної роботи вирізняються з-поміж існуючих удосконаленням розроблених концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад формування системи управління підприємства в інформаційному суспільстві.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 477 сторінок, в тому числі основний текст дисертації викладено на 401 сторінці і містить 44 таблиці та 88 рисунків, список використаних джерел із 419 найменувань, 6 додатків.

У першому розділі "Теоретичні засади системи управління підприємства у інформаційному суспільстві" сформульовано теоретичні засади сучасного системотвірного підходу щодо системи управління підприємства та її модернізації (с. 18-77). Зокрема подано сутнісну характеристику сучасної системи управління підприємства (с. 18-36). В умовах становлення інформаційного суспільства реформування системи управління підприємства відбувається у тріаді "капітал – праця – ринок" (с. 37-50). Визначено базові складові організаційні структури, які визначають формування системи

управління підприємства в умовах становлення інформаційного суспільства (с.51-71). Все це доводить необхідність модернізації системи управління підприємства в сучасних умовах (71-78).

У другому розділі «Аналізування напрямів модернізації системи управління підприємства в інформаційному суспільстві» (с. 80-137) підкреслено зростаючу роль інформаційної інфраструктури системи управління підприємством, яке в умовах розвиненої мережевої економіки супроводжується удосконаленням формалізованого інструментарію для програмного управління процесами модернізації системи менеджменту промислових підприємств. Зокрема проаналізовано особливості модернізації системи управління підприємства в інформаційному суспільстві. Розкрито сутність циклічного розвитку систем управління підприємства показано шляхи модернізації функцій менеджменту за рахунок використання нових ІТ (с. 81-134).

У третьому розділі «Моделювання системи управління підприємства як ефективний інструмент її модернізації» (с. 138-221) визначено та проаналізовано зміни концепцій моделювання системи управління підприємства у процесі становлення інформаційного суспільства. Зокрема проаналізовано основні підходи щодо оцінювання системи управління підприємства (с. 138-158). Розкрито особливості еволюційного розвитку системотвірного комплексу моделювання системи управління підприємства (с. 191-218).

У четвертому розділі «Вплив науково-технічного прогресу на модернізацію системи управління підприємства» (с. 222-303) розкрито вплив впровадження високотехнологічних укладів в Україні як каталізатора процесів модернізації системи управління підприємства. Розкрито способи раціонального розвитку системи управління підприємства, для реалізації яких розроблені спеціальні економіко-математичні моделі (с. 245-274). Показано, що збалансованість адаптивних та інноваційних змін є основою для ефективного розвитку системи управління підприємства (с. 288-300).

У п'ятому розділі «Удосконалення функціонального наповнення системи управління підприємства в інформаційному суспільстві» (с. 304-398)

розроблено методико-практичні підходи щодо удосконалення функціонального простору організаційних структур системи управління підприємства, а ефективність запропонованих розробок підтверджено результатами їх практичного застосування на промислових підприємствах. Показано, що стандартизація виробничої управлінської системи є важливим чинником удосконалення системи управління підприємства (с. 304-328), а розширення сфери застосування проектного менеджменту забезпечується застосуванням ефективних методів управління в структурі центрів відповідальності (с.328-343). Розроблено механізм формування ланцюгів вартості шляхом впровадження економіко-математичних моделей в структурній оболонці бізнесу (с.343-363). Також розвинуто способи забезпечення безпеки і стабільності системи управління підприємства (с.363-391).

Запропоновані висновки і рекомендації логічно впливають із положень дисертаційної роботи. В межах усіх розділів і підрозділів дисертації простежується логічно послідовне та обґрунтоване вирішення наукової проблеми щодо розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад формування і розвитку системи управління підприємства в інформаційному суспільстві. Таким чином, можна зробити висновок про те, що дисертація є завершеною науково-дослідною роботою із логічною, цілісною композицією, науковим стилістичним наповненням та авторською манерою викладення матеріалу.

НАУКОВА НОВИЗНА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ознайомлення зі змістом дисертації та автореферату дало змогу виокремити елементи наукової новизни у сформульованих автором положеннях дисертаційної роботи, серед яких найбільший науковий інтерес становлять такі.

Автор запропонував новий теоретичний підхід щодо формування і розвитку системи управління підприємства, в основу яких покладено залежність чинників "капітал", "праця" і "ринок" від таких базових чинників інформаційного суспільства як "інформація", "знання" і "комунікації" в умовах становлення інформаційного суспільства. Метою модернізації системи

управління підприємства є підтримання динамічної рівноваги у тривимірному просторі "капітал – праця – ринок"(с. 37-49). Розроблений підхід базується на результатах ретроспективно-семантичного аналізу розвитку організацій під впливом нових управлінських інформаційних технологій (результат підтверджено публікаціями №1, 6, 15,26, 85 автореферату).

Автором вперше запропоновано розглядати систему управління підприємства на основі об'єднання таких базових елементів: організаційна структура управління, виробничо-управлінська структура, структура центрів відповідальності, структурна оболонка бізнесу, інформаційна інфраструктура (с. 50-69). Таке виділення організаційних структур у системі управління підприємства дає змогу найбільш повно врахувати перспективні зміни, викликані науково-технічним прогресом в умовах становлення мережевої економіки (результат підтверджено публікаціями №1, 6, 11, 17, 25 автореферату).

У дисертації розроблено нові економічні моделі формування системи управління підприємства з урахуванням рівня суспільного розвитку. Автор переконливо показав, що доцільність застосування механістичного, системного або синергічного підходу менеджменту щодо визначених груп системотвірних принципів за такими напрямками як структурне наповнення, забезпечення функціональності, підтримання стійкості, управління розвитком визначається можливостями підприємства і рівня розвитку зовнішнього середовища(№1, 8, 18, 29, 43 автореферату).

Автор розробив науково-обґрунтовані методичні рекомендації розвитку інформаційної інфраструктури системи управління підприємства на основі статистичних, аналітичних й оптимізаційних економіко-математичних моделей для мінімізації середньорічної вартості використання задіяних ІТ-засобів, раціоналізації способів їх експлуатації з урахуванням морального старіння першого і другого родів (с.264-273) (результат підтверджено публікаціями №1, 3, 22,28, 33,34 автореферату).

У дисертації удосконалено теоретико-методичний підхід для формалізації опису структурного і функціонального просторів системи управління

підприємства (с.119-115, 120-126), що забезпечує конвергенцію інноваційних інформаційно-комунікаційних і складних конструктивних управлінських технологій з метою удосконалення управлінських процесів через розбудову функціонального простору в умовах мережевої економіки з розвиненими комунікаціями (результат підтверджено публікаціями №1, 35, 36 автореферату).

Автором удосконалено механізм оцінювання ефективності функціонування системи управління підприємства та її організаційних структур, в основу якого покладено визначення сукупності визначальних чинників, побудову узагальненої моделі розрахунку інтегрованого та згрупованих показників ефективності функціонування системи управління підприємства (с. 138-158)(результат підтверджено публікаціями №1, 38, 41, 48автореферату).

У дисертації набули подальшого розвитку засади підвищення ефективності функціонування промислового підприємства, які передбачають удосконалення методів проектного менеджменту для управління динамічним портфелем проектів за допомогою розвиненого сучасного економіко-математичного інструментарію(с. 328-342). Запропоновані підходи підкріплені застосуванням сучасного економіко-математичного інструментарію (результат підтверджено публікаціями №1, 9, 24, 31, 44автореферату).

Автор розвинув механізм управління взаємодією елементів мережевих організаційно-виробничих структур на базі структурної оболонки бізнесу системи управління підприємства, який передбачає узгоджену побудову ланцюга вартості(с.343-363). Застосування цього підходу дає змогу забезпечити максимальні й одночасно стабільні результати діяльності промислового підприємства, що підвищує ефективність упровадження інновацій; (результат підтверджено публікаціями №1, 2, 4, 5, 10, 12, 13,15, 49автореферату).

У дисертації удосконалено напрями підвищення економічної безпеки функціонування підприємства через збалансоване функціонування його організаційно-виробничої системи, для чого, на відміну від існуючих, розроблено двокритеріальну економіко-математичну модель (с.364-373). Це дає

змогу забезпечити стабільно високі результати діяльності підприємства (результат підтверджено публікаціями №1, 14, 21, 42автореферату).

Автор системно згрупував показники гнучкості, адитивності, конкурентоспроможності з використанням економіко-математичної моделі для підвищення стабільності діяльності підприємства та стійкості функціонування його системи управління. Використання такої пропозиції є корисним для забезпечення самопрограмування процесу модернізації системи управління підприємства за умови обмеження інвестицій. (с. 374-380) (результат підтверджено публікаціями №1, 19, 23, 51автореферату)

ЗНАЧУЩІСТЬ ВИСНОВКІВ ЗДОБУВАЧА ДЛЯ НАУКИ Й ПРАКТИКИ, МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Викладені в дисертації висновки мають наукову і практичну цінність.

З позицій теорії найсуттєвішими і значущими є такі отримані результати: новий теоретичний підхід щодо формування і розвитку системи управління підприємства (с. 37-49);

вперше запропоновані теоретичні пропозиції щодо формування системи управління підприємства на основі об'єднання організаційної структури управління, виробничо-управлінської структури, структури центрів відповідальності, структурної оболонки бізнесу та інформаційної інфраструктури (с. 50-69);

теоретико-методичний підхід для формалізації опису структурного і функціонального просторів системи управління підприємства (с.119-115, 120-126);

напрями підвищення економічної безпеки функціонування підприємства через збалансоване функціонування його організаційно-виробничої системи, для чого, на відміну від існуючих, розроблено двокритеріальну економіко-математичну модель(с.364-373).

Представлені результати збагачують і розвивають теорію управління підприємством щодо врахування сучасних реалій інформаційної економіки, організаційно-структурної підтримки управління підприємствами. Викладені теоретичні положення є підґрунтям для розробленого методичного забезпечення, що має практичну значущість.

Прикладна цінність та практична спрямованість отриманих результатів дисертаційного дослідження підтверджується можливістю їх безпосереднього використання в процесі ухвалення рішень щодо формування і розвитку системи управління підприємством. Основні положення дисертаційної роботи доведено до рівня методичних узагальнень та прикладного інструментарію, застосування яких дасть змогу промисловим підприємствам успішно модернізувати систему управління підприємства та здійснювати цілеспрямовану виважену політику щодо її розбудови та ефективного функціонування. Прикладне значення розробок підтверджено їх упровадженням у практичну діяльність промислових підприємств.

Рекомендації автора щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку системи управління підприємства прийняті до використання Департаментом економічної політики Львівської області (довідка № 1-1429 від 03.06.2016 р.). Практичне застосування знайшли засади розбудови організаційних структур системи управління підприємства, а також науково-практичні рекомендації щодо розбудови інформаційної інфраструктури системи управління підприємства, стимулювання розвитку мережевого підприємницького середовища через поширення сфери застосування стандартизації, засобів проектного менеджменту та інструментарію управління ланцюгами вартості, механізми підтримки стабільного і безпечного розвитку підприємств.

Пропозиції щодо комплексного оцінювання ефективності системи управління підприємства, зокрема її інформаційної інфраструктури, та прагматичні рекомендації щодо розбудови структурної оболонки бізнесу з метою розвитку ланцюгів вартості від ініціювання інноваційної розробки і до її доведення до впровадження на підприємстві, а також методи оновлення ІТ використано в науково-виробничій діяльності Центру математичного

модельовання ІППММ ім. Я. С. Підстригача НАН України (довідка № 61 від 02.06.2016 р.), а також у Фізико-механічному інституті ім. Г. В. Карпенка НАН України (довідка № 88-22/126 від 18.05.2016 р.). Сформульовані за результатами дисертаційної роботи наукові положення та практичні рекомендації стали методологічним підґрунтям для модернізації систем управління промислових підприємств України з метою підвищення їхньої конкурентоздатності. Результати наукового дослідження використовуються у господарській діяльності низки підприємств Львівської області: ДП ПАТ "Концерн-Електрон" НВП "Карат" (довідка № 21/154 від 12.04.2016 р.), ДП "Львівське конструкторське бюро" (довідка № 02/142 від 12.04.2016 р.), ПАТ "Мікроприлад 07" (довідка № 03-06/030 від 03.06.2016 р.), АТ "ЛьвівОРГРЕС" (акт упровадження № 204/3194 від 22.11.2012 р.), Корпорації "Енергоресурс-інвест" (довідка № 177 від 25.02.2016 р.), СП ТОВ "Мікро-код" ЛТД (довідка № 01-06/026 від 01.06.2016 р.), ПрАТ "Авіакос" (довідка № 94-64 від 09.06.2016 р.). Загалом практичне застосування розробок дисертанта спрямоване на модернізацію системи управління підприємства, інтенсифікацію процесів взаємодії організаційно-виробничих одиниць промислових підприємств, їх інтеграції в ланцюги вартості.

Ключові теоретико-методологічні та методико-прикладні положення дисертаційної роботи були впроваджені у навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка», що дало змогу якісно удосконалити та розширити змістове наповнення дисциплін «Інформаційно-комунікаційний менеджмент», «Управління інноваційними проектами», «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією», «Інформаційні системи і технології в управлінні інноваційною діяльністю», а також для підготовки магістерських робіт у сфері модельовання діяльності вітчизняних підприємств (довідка 67-01-1137 від 07.06.2016 р.). Окремі напрацювання знайшли відображення у матеріалах одного підручника та п'яти навчальних посібників.

Наведені теоретичні та науково-практичні результати досліджень доцільно використовувати промисловим підприємствам в процесі розвитку системи управління для врахування сучасних особливостей інформатизації

процесів господарювання та для актуалізації організаційних структур управління. Також наукові пропозиції дисертації доцільно використовувати у навчальному процесі при викладанні дисциплін «Стратегічне управління», «Стратегічне управління інноваційним розвитком», «Інформаційний менеджмент».

ПОВНОТА ВІДОБРАЖЕННЯ НАУКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЯХ

Теоретико-методологічні положення, висновки та методико-практичні рекомендації дисертаційної роботи, що містять визначені елементи наукової новизни, повною мірою знайшли відображення у 85 публікаціях автора, серед яких: 1 одноосібна монографія обсягом 316 с., 4 колективних монографій, 37 статей у наукових фахових виданнях України, з них 5 - у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, 5 – у наукових періодичних виданнях інших держав, 28 – тез доповідей на наукових конференціях. Також за матеріалами дисертації видано 4 публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації, 5 посібників і 1 підручник. Загальний обсяг публікацій є достатнім.

Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають їх авторові Новаківському І.І. право публічного захисту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук.

ДИСКУСІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ДИСЕРТАЦІЇ

Щодо зауважень та положень дискусійного характеру, можна вказати на таке.

1. Формулювання мети дисертації в цілому відповідає темі, проте воно є вужчим, ніж здобутки, висновки, положення наукової новизни. Тому вважаю, що формулювання мети доцільно уточнити у відповідності з назвою теми дисертації. Крім того, предмет і об'єкт дисертації вимагають коригування: об'єкт щодо процесу управління підприємством в інформаційному суспільстві, а з предмету доцільно вилучити слово «розроблення», оскільки автор досліджує

не процес розроблення, а всі види забезпечення формування та розвитку системи управління підприємством в інформаційному суспільстві (с. 7, 9 дисертації).

2. У підр. 1.1 автор дещо зміщує акцент дослідження з системи управління підприємства на структуру управління підприємства (с.20 – 30), тому порушується термінологічна точність використання базових понять «система управління підприємства» та «структура управління підприємства». Важливим моментом також є чітке представлення системи управління підприємства щодо її структури, складу підсистем та елементів, їх функцій, принципів побудови та функцій.

3. Виникає певне застереження використання терміну «раціонально впорядкована» у визначені системи управління підприємства, яке дається у підр. 1.1 (с.29): «під системою управління підприємства розумітимемо динамічну раціонально впорядковану сукупність взаємозв'язаних елементів управління із конкретними функціями, методами і механізмами прийняття рішень залежно від мети діяльності підприємства як єдиного цілого». Таке визначення вимагає пояснення щодо раціональності, її особливостей і не дає відмінностей раціонально впорядкованої сукупності елементів від нераціонально впорядкованої.

4. На с. 52 наведено результати опитування менеджерів щодо вагомості організаційних структур системи управління підприємства, проте не вказано скільки було опитаних, крім того не наведено анкети і на рис. 1.6. за віссю Х представлено частку підприємств, в той час як доцільніше було б навести частку позитивних відповідей опитаних. Крім того, розрахунок вагового рейтингового коефіцієнту альтернатив є дискусійним щодо зменшення його у два рази для кожного наступного показника від початкового значення, що складає одиницю.

5. У дисертаційній роботі можливо було б навести приклад практичного застосування узагальненої моделі оцінювання системи управління підприємства і її складових з підр. 3.1. (с. 144) на прикладі реальних підприємств. Також, доцільно було б навести рекомендації щодо інтерпретації

результатів оцінювання, та їх використання на основі отриманих висновків для ухвалення управлінських рішень.

6. У третьому розділі поряд з пропозицією застосування моделей удосконалення функціонального простору системи управління підприємства доцільно було б обґрунтувати потребу впровадження нових інформаційних технологій, наприклад, показавши приріст вартості нематеріальних активів підприємств.

7. У підр. 4.2(с. 265-274) автор наводить розроблені моделі управління інформаційної інфраструктури (модель опису морального зношення першого роду; економіко-математичну модель оптимізації сукупної вартості володіння ІТ-засобами; оптимізаційну модель підтримки ІТ-засобів заданої потужності), тоді як, зважаючи на їх наукову та прикладу цінність, варто було б більш розгорнуто представити ці результати дослідження.

8. При поясненні позначень до формули (5.34) у підр. 5.4 (с. 377) доцільно було б ширше розкрити алгоритм побудови квадратичної форми. Тобто, доцільно було привести використовувані формули для знаходження коефіцієнтів α_{ij} при побудові регресійного рівняння. Також доцільно було б уточнити, які напрями діяльності розглядалися при визначенні оптимальних обсягів інвестицій для отримання максимального індексу ментальності інвестування у Корпорації "Енергоресурс-інвест" (с. 79-80).

9. У підр. 5.4. на рис. 5.23 (с. 382) для заявленого автором «саморегульованого розвитку інформаційної інфраструктури» при підвищенні «стійкості системи управління підприємства» винятково важливими, на нашу думку, є згадані в авторефераті процеси самопрограмування системи управління підприємства (а), конвергенції інноваційних моделей менеджменту і нових ІТ (б) для зміни промисловими підприємствами їх організаційно-виробничих структур і досягнення синергічного ефекту (в) (с. 29). Проте сутність зазначених процесів (а), (б), (в) не деталізована в авторефераті роботи.

Загалом, наведені зауваження не впливають на позитивність відгуку щодо дисертаційної роботи, рівень наукової значущості та практичної цінності результатів дослідження, що підтверджують його достатньо високий науковий

рівень. Більшість зауважень і дискусійних положень може бути усунена автором у подальших наукових дослідженнях.

ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗМІСТУ АВТОРЕФЕРАТУ ТА ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ДИСЕРТАЦІЇ

Дисертація Новаківського І.І. є завершеною науково-дослідною роботою що виконана самостійно автором на високому науково-теоретичному рівні. Дисертація написана українською мовою та оформлена відповідно до положень, норм і правил Міністерства освіти і науки України.

Автореферат за структурою і технічним оформленням відповідає визначеним вимогам. В авторефераті відображено ключові результати дисертаційної роботи та основні наукові здобутки автора. Зміст автореферату є ідентичним змісту основних положень дисертаційної роботи.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ПРО ДИСЕРТАЦІЙНУ РОБОТУ

Дисертаційна робота Новаківського І.І. «Система управління підприємства в інформаційному суспільстві» написана на актуальну тему, виконана на високому науково-теоретичному рівні, одержані автором в процесі дослідження результати характеризуються науковою новизною та мають теоретичну і практичну цінність. У дисертаційній роботі розв'язана актуальна наукова проблема щодо формування і розвитку системи управління підприємства, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад розвитку організаційних структур та цільового удосконалення їх функціонування в умовах становлення інформаційного суспільства.

Результати дослідження, висновки і рекомендації є в достатній мірі обґрунтованими і достовірними. Положення наукової новизни відповідають заявленому рівню.

Дисертація є самостійно виконаною, завершеною науково-дослідною роботою та відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, які висуваються до робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, зокрема, пп. 9, 10, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів»,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24 липня 2013 р. зі змінами та доповненнями.

Враховуючи теоретичну та практичну значущість дослідження, вважаю, що дисертаційна робота Новаківського Ігоря Івановича відповідає вимогам до дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, а її автор Новаківський Ігор Іванович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки,
управління підприємствами та логістики
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
Міністерства освіти і науки України

О.М. Ястремська